

STORFRITIDS VERKSAMHETSPLAN 2023/2024

BIRKAGÅRDEN

STYRDOKUMENT OCH VERKSAMHETSBAKGRUND

Styrdokumentet för den verksamhet vi bedriver är "Riktlinjer för fristående öppen fritidsverksamhet i Stockholms stad" (som gäller från 1 april 2017). De utgår från skollagen och finns att hämta på www.stockholm.se/ef.de.

Den öppna fritidsverksamheten riktar sig till barn i åldrarna 10–12 år (årskurs 4–6). Barnen som kommer till Storfritids är inskrivna i verksamheten och går i olika skolor, som i huvudsak omfattar Norrmalm. Barnen kommer oregelbundet och föräldrarna har ingen plikt att anmäla om barnen uteblir enstaka dagar.

DEN ÖPPNA FRITIDSVERKSAMHETENS UPPDRAG OCH VÄRDEGRUND

Värdegrunden i all offentlig verksamhet för barn bygger på de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värden som samhället vilar på. Det innebär bland annat att barnen ska ha möjlighet att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem själva.

Den öppna fritidsverksamheten ska erbjuda en meningsfull fritid som kompletterar skolan och hemmet. Samvaro med andra vuxna än föräldrar och lärare har stort utrymme. Verksamheten ska kännetecknas av att barnens önskemål och intressen ska vara utgångspunkt vid utformningen av aktiviteter under vuxnas ansvar.

I denna ålder är gruppen central för barnens sociala utveckling där deras självkänsla och identitet utvecklas i samspel med andra. Det finns rikliga tillfällen för barnen att uppleva att människors olikheter och åsikter respekteras och tas tillvara och att det är nödvändigt att kunna kompromissa. Barnen behöver mycket stöd av vuxna, som också ska vara goda förebilder genom att levandegöra ett demokratiskt förhållningssätt och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Det kan vara i situationer som rör hänsyn till andra, alla människors lika värde, samt barnens ansvar och inflytande. Varje år ska en plan utformas som innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga kränkande behandling.

Genom att skapa aktiviteter i form av spel, fysisk aktivitet, rekreation, musik och skapande verksamhet möter fritidspersonalen barnen i deras intellektuella, emotionella och sociala utveckling. Alla aktiviteter ska genomsyras av ett tydligt och medvetet genusperspektiv från personalens sida.

Barnen ska erbjudas näringsrika och varierade mellanmål, samt lunch under skollov och studiedagar.

PERSONAL- OCH BARNGRUPP

Barngruppens storlek ska vara anpassad efter lokaler och personalresurser samt efter gruppdynamik. Lokalerna ska säkra och anpassade så att det går att bedriva en varierad verksamhet utifrån barnens intressen. Det bör också finnas tillgång till parker och naturområden. Personalen ska sträva efter god kommunikation och samverka med föräldrar.

SAMARBETSPARTNERS

Verksamheten kan också söka samarbete med annan verksamhet för fritid och kultur i kommunen.

STORFRITIDS VERKSAMHET

Storfritids drivs privat av Stiftelsen Birkagården. Personalstyrkan består av fem personer. I nuläget (HT -23) har vi ca 160 inskrivna barn från olika skolor i närområdet. Vardagar har vi öppet mellan kl. 13.00–18.00 och under loven mellan kl. 8.00–17.00 (vid behov mellan kl. 06.30-18.30). Under studiedagar i skolan erbjuder vi morgonomsorg från kl. 8.00.

STIFTELSEN BIRKAGÅRDENS UPPDRAG

Stiftelsen Birkagårdens ändamål uttrycktes av en av grundarna Natanael Beskow: "Birkagården vill bereda människor från olika arbetsområden och samhällslager tillfälle att mötas som likar och dela med sig till varandra av sin livserfarenhet. Birkagården har till uppgift att bedriva social och kulturell verksamhet och skall söka möta behov och önskingar i ett föränderligt samhälle". Detta budskap ligger till grund för all verksamhet på Birkagården, så även för Storfritids.

STORFRITIDS MÅL OCH VÄRDEGRUND

Vårt mål är att erbjuda barnen en trygg, stimulerande och rolig fritidsvistelse. Verksamheten ska kännetecknas av att barnens önskemål och intressen tas tillvara vid utformningen av aktiviteter.

Vårt förhållningssätt bygger på demokratiska värderingar där vi är goda förebilder för barnen, bemöter dem på ett positivt sätt och ser till att genomföra de aktiviteter som utlovats. Barnen ska också tränas i att ta eget ansvar i sin alltmer självständiga tillvaro. Vi försöker hjälpa barnen att vidga sina vyer och lära känna nya kompisar och vi har noll tolerans mot all form av särbehandling, våld och mobbing.

Vi har en värdegrund där verksamheten ska genomsyras av trygghet, socialt samspel och empati. Vi skapar trygghet genom tydliga regler och rutiner. Vi tar konflikter mellan barnen på allvar och hjälper dem att lösa dessa. Vi uppmuntrar barnens empatiska förmåga genom att uppmärksamma och berömma dem när de betar sig på ett schysst sätt. Vi har något vi kallar för "Storfritidsstilen" som utgår från vår likabehandlingsplan och innebär att alla ska behandlas lika oavsett: Vart du kommer ifrån eller hur du ser ut. Vem du blir kär i. Vad du tror på. Om du definierar dig som tjej, kille, både och eller ingetdera. Din kropp är din kropp och ingen har rätt att kränka dig fysiskt eller psykiskt.

Vi poängterar också att vi ska vara rädda om Storfritids saker och hjälpas åt att plocka undan det vi tagit fram.

Vi strävar efter en god föräldrakontakt, samt med barnens lärare i skolan, då det skapar trygghet för barnen att veta att de vuxna runt dem samarbetar. Vi informerar i god tid via mail och på hemsidan om vad som händer på Storfritids.

LEDARSKAP

För att skapa en kultur på Storfritids som sätter barnet i främsta rummet krävs ett personligt, aktivt och synligt engagemang från varje ledare. En förutsättning för att vår verksamhet ska vara framgångsrik är att varje medarbetare känner ett ansvar att utföra och utveckla sina arbetsuppgifter. Var och en måste därför se sin roll i helheten. Personalen ska i varje situation se möjligheter framför hinder och lyfta fram det som fungerar för att komma fram till en lösning.

AKTIVITETER

Storfritids strävar efter att ha ett brett utbud av aktiviteter som kan stimulera olika behov i barnens utveckling.

VI ERBJUDER

- Bild och form ("Pyssel")
- Keramik
- Fysiska aktiviteter i vår samlingssal
- Utevistelse i parker och natur en till två gånger i veckan
- Digital teknik/dator- och tv-spel
- Replokal/studio
- Bordsspel
- Pingis
- Olika turneringar
- Gruppaktiviteter/lekar
- Temaveckor
- Rum med möjlighet till rekreation ("Lugnet")

EN VANLIG VECKA PÅ STORFRITIDS

MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
Mellanmål 14-16 Samlingssal Pyssel Kahoot-quiz Pingis Dator/TV-spel Lugnet	Mellanmål 14-16 Utedag i Täppan (vi går in ca 16) Bordspel när vi kommer in	Mellanmål 14-16 Samlingssal Pyssel Keramik Replokal/studio Dator/TV-spel Lugnet	Mellanmål 14-16 Samlingssal Pyssel Div. styrda lekar Replokal/studio Dator/TV-spel Lugnet	Mellanmål 14-16 <i>Ojämna veckor</i> Utedag i Vasaparken <i>Jämna veckor</i> Större aktivitet som bingo, frågesport eller filmvisning

ÖVRIGA AKTIVITETER

Måla på stafflier i ateljén, olika turneringar, temaveckor, tårtbakstävling, bingo, frågesport, musik-quiz mm.

METODER OCH DELMÅL

Var och en i personalgruppen har ett huvudansvar för de olika aktiviteterna som vi erbjuder. Vi stämmer av med barnen om vad de har för önskemål kring aktiviteter och inköp av material och utgår sedan från dessa när vi planerar våra aktiviteter. Personalen turas sedan om varje dag att genomföra de olika aktiviteterna. På så sätt har varje barn tillgång till en vuxen i sin närhet och som uppmuntrar barnen att delta på olika sätt.

I vårt pysselrum erbjuder vi olika former av skapande verksamhet i papper, färg, tyg, pärlor och diverse hantverksmateriel. I keramiken får barnen tillverka saker i lera med händerna och även prova på att dreja. I dessa aktiviteter får barnen träna sina skapande och konstnärliga förmågor och uttrycka sina känslor.

I samlingsalen arrangerar vi olika bollsporter, hinderbanor och olika lekar. Där tränar barnen dels fysik och kondition, dels att hålla sig till regler och att samarbeta. Barnen får även vara med och planera och hålla i vissa av aktiviteterna där. Vi är noga med att främja ett respektfullt bemötande och ett uppmuntrande förhållningssätt.

Den digitala tekniken går ständigt framåt och har blivit en stor del av barns vardag. Det är mycket spelande på både mobiler, datorer och Tv-spel. Vi har sammanlagt fyra datorer och ett Playstation. Barnen får spela dataspel respektive Playstation 45 minuter i veckan. De får inte gå in på Facebook eller andra sociala medier på datorerna. Vi ser alltid till att ha uppsikt i datasalen och kollar av datorerna då och då så att inga olämpliga sidor är uppe. Onsdagar och torsdagar är mobilfria dagar, samt våra utedagar, då vi tycker att de ska delta i andra aktiviteter. Ibland använder vi mobilerna ute för att fotografera eller filma.

I replokalen ges barnen möjlighet att spela instrument. En del barn gör det redan på fritiden, och kan då öva i replokalen, andra kanske vill testa på och eventuellt väcks ett intresse att börja spela något instrument. I studion kan de prova på att skapa musik eller göra en pod. Jeff, som är musiker, finns här onsdagar/torsdagar och assisterar barnen med detta.

I en annars stressig vardag, behöver barn ges möjlighet till rekreation. Vi har ett rum som vi kallar Lugnet, dit barnen kan dra sig undan som behöver lugn och ro. I rummet finns två sköna soffor där de kan läsa en tidning eller bok, alternativt sitta på golvet och spela spel.

Idag spenderar barn mycket tid inomhus, så vi har valt att ha utomhusverksamhet på tisdagar och varannan fredag och har aktiviteter efter årstid. På tisdagar är vi på Karlbergsskolans gård dit vi har med oss mellanmål och varannan fredag är vi i Vasaparken och grillar korv och har aktiviteter som exempelvis poängjakt, fotboll, basket, skridskor eller skräpplockartävling.

En-två gånger per termin har vi temaveckor, då vi fördjupar oss i något ämne. Vi har tidigare haft temavecka med betoning på hållbar miljö med aktiviteter som energijakt, då barnen bland annat fick ta reda på vilka energitjuvar som finns i huset, diskutera hur köttindustrin påverkar miljön, plocka skräp och använda som material i pysselrummet mm. Vi har valt att fortsätta använda oss av hållbar utveckling i verksamheten på olika sätt, dels i våra aktiviteter, dels genom att beställa ekologiska råvaror till mellanmålet och att barnen är med och sorterar/slänger sopor.

Under två veckor i oktober anordnar vi "Stjärnkampen" som går ut på att barnen ska prova på alla aktiviteter vi erbjuder och samlar på så sätt stjärnor och kan vinna ett pris. Detta gör vi för att de ska delta i sådant de i vanliga fall inte väljer att göra och på så sätt upptäcker nya saker.

I december brukar vi, utöver julpussel och pepparkaksbak, göra i ordning en "ljusstöparstuga" i vårt pysselrum, där barnen får stöpa sina egna ljus. Då blir det ofta härliga samtal kring olika ämnen. Alltifrån varför vi har traditioner, vad barnen gillar mest med julen eller andra berättelser som dyker upp spontant.

Storfritids är känt för sina goda och varierande mellanmål. Det kan vara allt ifrån varma mackor, pasta med tomatås och nachos, till smoothies, fruktsallad eller yoghurt med flingor. Ingen behöver gå hungrig från fritids. Mellanmålet serveras i form av buffé mellan kl. 14.00–16.00. Efter kl. 17 serverar vi frukt till de barn som är kvar.

Utöver de fasta aktiviteterna hittar vi även på spontana sådana, som frågesport, bingo, olika turneringar eller tävlingar. Barnen är ofta med och planerar och håller i dessa och tränar på så sätt samarbetsförmåga, ledarskap och att våga stå och prata inför en grupp.

Under loven har vi heldagsomsorg och har i regel färre antal barn och kan ta del i stadens fritids- och kulturutbud, om exempelvis museibesök, teater, badhus, bowling och utflykter till parker, som Råambshovsparken och Karlbergsparken.

Vi erbjuder även heldagsomsorg under studiedagar i barnens skolor.

ÖNSKETAVLA

För att barnen ska känna delaktighet i och få inflytande över verksamheten så har vi en önsketavla i köket där barnen kan komma med önskemål om aktiviteter, mellanmål, inköp samt sådant de eventuellt inte är nöjda med eller vill förändra. Personalen går igenom barnens önskemål varje vecka och försöker i möjligaste mån genomföra de önskemål barnen har.

JÄMNSTÄLLDHET

Personalen på Storfritids arbetar aktivt för att motverka traditionella könsroller som begränsar barnens val och lärande. Vi diskuterar och reflekterar över vårt förhållningssätt och planerar verksamheten så att utrymme ges för barnen att prova förmågor och utveckla intressen oberoende av könstillhörighet. Vi har som mål att arbeta mer aktivt med att medvetandegöra hur vi bemöter och tilltalar barnen samt att ställa likvärdiga krav och förväntningar oavsett kön.

Under våren påbörjade vi en process för att bli HBTQ-certifierade och hade en utbildningsdag för alla anställda på Birkagården. Vi har bildat en arbetsgrupp som under hösten ska utforma en handlingsplan som ska vara underlag för ett fortlöpande jämlikhetsarbete.

SEXORNAS KLUBB

Varje år tappar vi en mängd sjätteklassare då de tycker att Storfritids blivit för barnligt och att det finns för lite för dem att göra. Sen ett par år tillbaka har Storfritids, i samarbete med Ungdomscaféet (UC) på Birkagården, startat Sexornas klubb. Detta är ett sätt att få sexorna att vilja gå kvar och utvecklas på Storfritids och samtidigt integrera dem i UC. De får ibland vara med och planera och hålla i aktiviteter för de yngre barnen. På tisdag-, onsdag- och torsdagskvällar har sexorna även möjlighet att stanna kvar till kl.

20.00 och ha aktiviteter och projekt tillsammans med UC.

FN-DAGEN OCH VERNISSAGE

Birkagården har under några år uppmärksammat FN-dagen och i samband med den startat insamlingar på Unicef, bland annat till Barn på flykt. Vi vill medverka till att göra barnen med-vetna om hur situationen ser ut för många barn runtom i världen. Storfritids brukar i samband med detta anordna olika aktiviteter som har avslutats med föräldrafika. Till våren planerar vi att ha en vernissage dit föräldrar bjuds in för att umgås, fika och titta på barnens alster.

DISCO

Två gånger per termin ordnar vi sen många år tillbaka vårt populära Birkadisco på fredagskvällar. Biljetterna börjar vi sälja på måndagen samma vecka som discot och de kostar 60 kr styck. Vi säljer totalt 200 biljetter och då har även barn som inte är inskrivna på Storfritids möjlighet att komma. Det blir ett naturligt sätt att skapa en mötesplats för barn i stadsdelen och möjlighet att lära känna nya kompisar. Discot är mellan kl. 18–21.

IVARSUDDE

Ivarsudde är Birkagårdens kollogård som ligger vid Lidöfjärden på Vätö, nordost om Norrtälje, ca 8 mil från Stockholm. Dess läge i Stockholms yttersta skärgård ger en fantastisk naturupplevelse. Vi har som ambition att åka dit med de barn som vill ett par dagar under höst- och påsklov. Vi ser detta som ett bra tillfälle att erbjuda barnen miljöombyte och att vidga sina vyer. Det blir också en speciell sammanhållning när man åker i väg tillsammans, sover borta och hjälps åt med allt som hör gården till. Vi ser även dessa resor som en möjlighet att väcka ett intresse hos barnen att vilja åka på kollo under sommaren.

VECKOPLANERING OCH UTVÄRDERING

Varje måndag har personalen planeringsmöte. Då utvärderar vi föregående vecka samt planerar veckan som kommer. Vi har en "Möteslista", där vi under veckan som gått, skrivit upp allt som kan dyka upp, från incidenter mellan barnen, till sådant vi vill förändra eller utveckla i verksamheten. Ett par gånger per termin har vi en "Kontaktanalys" då vi går igenom hela barngruppen, för att säkerställa att alla barn har kontakt med någon personal samt att inga barn endast har negativ kontakt med personalen.

ÅRSPLANERING OCH UTVÄRDERING

En dag i augusti planerar hela personalgruppen kommande läsår. I början av januari har vi en dag då vi finplanerar vårterminen. Vi strävar efter att ständigt förbättra oss och utvecklas genom att planera, dokumentera och utvärdera verksamheten.

ENKÄTUNDERSÖKNING

I slutet av terminen mäter vi verksamhetens kvalitet genom en enkätundersökning som barnen får svara på.

SYNPUNKTER

Om ni har synpunkter eller klagomål på verksamheten, lämnar ni enklast dessa till Storfritids föreståndare, Snaedis Másdottir på storfritids@birkagarden.se

Återkoppling ges inom en vecka och om möjligt så åtgärdar föreståndaren det eventuella klagomålet. Vill ni sedan gå vidare med ärendet, kan ni vända er till Birkagårdens föreståndare Oskar Norberg, oskar.norberg@birkagarden.se